

Folkmusiken grundackordet i förre spelman Östs predikan

"De glada leendenas förkunnare" i Katrineholm

En glad andlig trubadur och förkunnare är förre bygdespelmannen Carl Öst, som nu gör Katrineholm den äran.

»De glada leendenas förkunnare» har kommit till Katrineholm. Förre bygdespelmannen Carl Öst — son till den riksbekante tredubbla guldmedaljören i fiolspelning Jon Erik Öst, bl. a. kompositör till den kända Valsen Fiolen min, sjunger, spelar och berättar i Filadelfiakyrkan på ett sätt som ingen annan. Han är ingen predikant, säger han, men hans vittnesbörd i ord och toner är präglade av och grundade på gammal spelmans-tradition och ursvensk folkmusik.

Det låter kanske en aning underligt för den som inte sett och hört honom, men det förefaller som om hans mål snarare är att bibringa sina medvandrare praktisk religiositet än ge dem vackra ord om de kristna värdena. Hans egen frälsning förde nämligen med sig så många rent timliga fördelar, att hans predikan inte kunnat undgå att bli påverkad därav.

Den gladlynte, humoristiske mannen har nästan ända sedan barnaåren fått vara ute och spela, 25 år gammal var han ett både fysiskt och psykiskt vrak. Det var många faktorer som samverkade till detta. Spriten, svåra sorger (änkeman redan vid 22 års ålder), mera sprit, nervkollaps, hopplöst oändligt mörker...

Han gick med godtemplarna, försökte fylla deras fordringar. Det gick inte. Så fick hans mor honom att gå till ett bönemöte.

— Dom tala så vackert där, det lät så bra alltihop, så jag blev med. Och det har jag int' ångrat. Det var mycke bättre än jag trodde då, säger hr Öst på sin sjungande Norrlandsdialekt.

Spritbegäret försvann på en gång. Själens fick ro och kroppen mädde också gott. På sex månader ökade han fem kg. i vikt. Han kom in i ett lugnare liv.

— Om man uppträder i kyrkan på samma sätt som annars kallas man kanske för originell, säger den 45-årige andlige trubaduren, som diktat över 40 sånger på me-

lodier sådana som folk helst vill ha dem. Men det är naturligt jag vill vara.

Härligt låta skägget växa (på semestern)

Och när han spelar en låt på fiolen eller sjunger en av sina sånger till gitarrackompanjering får han folk på ett förunderligt sätt med sig. De skrattar åt hans historier, vaggas i takt till låtarna och sjunger villigt med i refrängerna. Alderdomshem och fångelser gästar han alltid. Det är mycket tacksamt. Publiken har trivts med hr Öst i de elva år han rest omkring på detta sätt. Och han med dem. Fast det blir litet slitigt ibland att sällan få vara hemma hos frun och de tre fosterbarnen av olika nationaliteter i Edsbyn. I sommar har han haft fritt sammanlagt halvannan vecka från sina turnéer. Då har han bott i sommarstugan tillsammans med familjen, plockat lingon, fiskat och låtit skägget växa. Det är ett härligt liv det också, försäkras hr Öst.

Den f. d. bygdespelmannen har fint musikaliskt påbrå. Hans farmor var aktiv inom missionsförbundet som sångerska och hennes far tjänstgjorde som reseevangelist. Pappa Öst — Jon Erik — behöver väl ingen närmare presentation, han är känd både för radiolyssnarna och besökare av festligheter, som han trots de 68 åren ständigt medverkar vid tillsammans med maken — också hon riksspelman. Gamle Öst har bl. a. turnerat i Amerika i likhet med Carl som rätt nyligen tillsammans med en kamrat i tre månader glatt svensk-amerikanska med sitt program: hemlandstoner i dubbel bemärkelse. 10 gånger uppträdde de i radion där och spelade också in fyra grammofonskivor. Nu har han fått förnyad kallelse dit igen.

Men för att fortsätta med släkten så brukar brodern Erik både resa omkring och spela samt hålla takten vid gammaldansen på Skansen. Den berömda dragspelsmästaren Ivan Thelmé är en halvbror till evangelisten, och system Anna är bas för det kända, käcka kapellet Spelmansflickorna. Förr kallade de sig Hälsingeflickorna.

Egentligen var nästan samtliga i släkten bagare från början. Men så småningom har en del gått från de borgerliga sysselsättningarna och ägnat musiken all tid. Gamle Öst t. ex. har nu rest i 51

han formar om på sådant sätt, att de skall kunna ge sökande människor den enkla, rätlinjiga övertygelse som blivit hans speciella evangelium.

Arr-Pe.

har accepterat hans omvändelse. I gengäld är han också fortfarande trogen den äkta folkmusiken. I den speciella miljö som den skapar har han växt upp och den bildar grundackorden i hans förkunnelse, tongångar som han se-

är och hans popularitet håller i sig. Men han är inte bara fenomenal på att spela. Jon Erik besitter nämligen lika stora färdigheter när det gäller att fiska i de fiskrika vattendragen i hembygden — Västerbottens lappmark. Bygdemusiken är det stora in-

trasset för släkten Öst, men den har också måst ägna sig åt jazz-musiken. Inte av egen fri vilja utan drivna därtill av ekonomiska skäl. Både Carl Östs kamrater, släktingar och folket hemma i byn